

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 3166/05
07.03.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јасминке Станојевић, Весне Поповић, Мирјане Грубић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа адвокат АБ, против тужене Републике Србије, коју заступа РЈП Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Окружног суда у Лесковцу Гж. 2035/05 од 26.09.2005. године, у седници одржаној 7.03.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Лесковцу Гж. 2035/05 од 26.09.2005. године и пресуда Општинског суда у Лесковцу П. 5246/04 од 8.06.2005. године тако што СЕ ОДБИЈА тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде штете настале у поступку извршења правноснажне пресуде Општинског суда у Лесковцу П. 5131/02 од 15.10.2003. године и пресуде Окружног суда у Лесковцу Гж. 132/04 од 26.01.2004. године пред Четвртим општинским судом у Београду у предмету И. 381/04 исплати 1.085.816,83 динара са законском затезном каматом почев од 24.03.2004. године до исплате, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 28.800,00 динара у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Лесковцу П. 5246/04 од 8.06.2005. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и туженик обавезан да тужиоцу на име накнаде штете због мање обрачунате и исплаћене домицилне камате по стопи земље валуте на USD на дан 24.03.2004. године у поступку извршења пресуде Општинског суда у Лесковцу П. 5131/02 од 15.10.2003. године и пресуде Окружног суда у Лесковцу Гж. 132/04 од 26.01.2004. године пред Четвртим општинским судом у Београду у предмету И. 381/04 исплати износ од 1.085.816,83 динара са законском затезном каматом почев од 24.03.2004. године до исплате. Другим ставом изреке тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 114.859,00 динара у истом року.

Пресудом Окружног суда у Лесковцу Гж. 2035/05 од 26.09.2005. године жалба туженог је одбијена и наведена првостепена пресуда је потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, туженик је благовремено изјавио ревизију због битних повреда парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. раније важећег ЗПП, који се примењује на основу члана 491. став 4. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 125/04 од 22.11.2004. године), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку пред првостепеним судом је утврђено да је тужиоцу у поступку извршења правноснажне пресуде Општинског суда у Лесковцу П. 5131/02 и пресуде Окружног суда у Лесковцу Гж. 132/04, а пред Четвртим општинским судом у Београду у предмету И. 381/04, остао неисплаћен износ у висини од 1.085.816,83 динара, а због мање обрачунате и исплаћене домицилне камате по стопи земље валуте на USD и то на дан 24.03.2004. године. Наиме, поменути пресудама, тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде штете исплати 81.547 USD са домицилном каматом на овај износ почев од 1.12.1990. године па до исплате, а све у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате. У поступку извршења пред Четвртим општинским судом у Београду а у предмету И. 381/04 тужиоцу је утврђена и исплаћена динарска противвредност главног дуга према средњем курсу поменуте валуте, а не по најповољнијем курсу како је то одређено у извршној исправи, као и у самом решењу о извршењу. Наведена грешка учињена од стране НБС - Одсека за принудну наплату у поступку спровођења извршења, исправљена је 5.05.2005. године када је тужиоцу, на име ове разлике у курсу заједно са законском затезном каматом почев од 24.03.2004. године исплаћено 56.767,04 динара, што није спорно међу странкама.

Тужбеним захтевом у овој парници тужилац је тражио да му тужени на име накнаде штете због мање обрачунате и исплаћене домицилне камате по стопи земље валуте, исплати утужени износ. Усвајајући овакав захтев тужиоца, судови су утврдили да је тужиоцу обрачуната и исплаћена домицилна камата према стопи која се плаћа на девизе на девизним рачунима и девизним штедним улозима по виђењу, а према ставу нижестепених судова домицилну камату је требало обрачунавати по каматним стопама на

према ставу нижестепених судова домицилну камату је требало обрачунавати по каматним стопима на орочена средства преко 12 месеци. Прихватајући налаз и мишљење вештака, судови су закључили да камата по виђењу не представља накнаду стварне или претпостављене штете коју трпи поверилац због немогућности располагања средствима у сваком тренутку, а према својим потребама, као и због чињенице да је правна природа затезне камате између осталог и казненог карактера.

Основано се ревизијом туженог указује да се наведени закључак судова заснива на погрешној примени материјалног права.

Супротно израженом ставу, у конкретном случају нема основа за одговорност тужене у смислу члана 172. Закона о облигационим односима, као последице незаконитог или неправилног рада њених органа. У поступку пред Четвртим општинским судом у Београду у предмету И. 381/04, дозвољено је извршење против дужника Републике Србије, а на предлог повериоца, овде тужиоца, ради принудне наплате дуга, чија је висина утврђена поменутиим правноснажним пресудама, на основу којих је извршење и одређено. У погледу камате која је међу странкама спорна, она је извршном исправом одређена и досуђена у висини динарске противвредности домицилне камате земље валуте по најповољнијем курсу на дан исплате, почев од 1.12.1990. године до коначне исплате, што је на дан извршења, 24.03.2004. године, износило 31.445,44 USD, односно, обрачуната по средњем курсу 1.766.324,93 динара. Накнадном исплатом разлике, заједно са законском затезном каматом, отклоњене су уочене неправилности у обрачуну настале применом средњег, а не најповољнијег курса динара, чиме је у потпуности спроведено одређено извршење. Дакле, извршење је спроведено у свему према извршној исправи и тужиоцу као повериоцу је исплаћен дуг у висини који је утврђен извршном исправом. Обрачунавањем домицилне камате по стопи која је важила на орочене штедне улоге на период преко 12 месеци, нема основ у извршној исправи на основу које је одређено извршење, јер пресудама на основу којих је извршење одређено, обавеза дужника у погледу камате није утврђена на тај начин. Да ли је тиме тужилац ускраћен у свом праву на потпуну накнаду штете коју је претрпео због неоснованог лишења слободе је питање којим се суд није могао бавити у извршном поступку, не само због чињенице што је у погледу накнаде те штете правноснажно одлучено, већ и због тога што је то ван надлежности суда у извршном поступку.

Из напред наведених разлога, супротно ставу нижестепених судова, не може се говорити о незаконитом и неправилном раду органа туженог, као основа за накнаду штете коју тужилац тражи у овој парници, а који су по оцени овога суда у конкретном случају поступали у оквиру процедуре и овлашћења прописаних Законом о извршном поступку.

На основу члана 395. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци, а туженом су применом члана 154. у вези члана 166. став 2. ЗПП, досуђени одређени трошкови у висини накнаде за заступање на четири одржана рочишта.

Председник већа-судија

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице,

Мирјана Војводић,

љм